A°. 1829.

N°. 58

BREDASCHE COURANT.

Zaturdag *den 31 October.*

NEDERLANDEN.

[illegible], 29 October.

De zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van dingsdag ll. is geheel en al aan de deliberatien over de toelating van den heer *Brugmans* gewijd [illegible] leden, alle tot de noordelijke provincien [illegible], hebben vóór, en negen leden, op den heer *[illegible]*, [illegible] tot de zuidelijke behoorende, tegen de [illegible] van opgemelden heer gesproken. Wij hebben, door een verkeerd berigt misleid, in ons vorig nommer, de aanneming van den heer *Brugmans* met 47 tegen 40 stemmen gemeld. De waarheid is, dat er, bij eene meerderheid van 47 tegen 40 stemmen, tot het inwinnen van nadere inlichtingen besloten is. Al de noordelijke leden, met uitzondering van de heeren *Cuypers*, *Fockema*, *van Randwyk van Dam van [illegible]* en *[illegible]*, hebben voor de toelating gestemd, terwijl [illegible] leden, behalve de heeren *de Borchgrave* en *van [illegible]ugghe*, zich voor het inwinnen van nadere inlichtingen verklaard hebben. Zoo schijnt dan, [illegible] de gevreesde scheuring tusschen de leden der noordelijke en zuidelijke gewesten indedaad tot stand gekomen te zijn, en onze oude, gulde spreuk, *Eendragt maakt magt* in gevaar van vertreden te worden: eene krachtige reden te meer, dat alle vrienden van vaderland en vorst zich digt om den troon scharen, de zeven pijlen nader aan elkander snoeren, en, met den koning, de spreuk [illegible]

— Wij hebben meermalen [illegible] der *zuid-nederlandsche bladen*, als of de ambten en bediening bij *voorkeur* [illegible] *voordacht* aan Noord-Nederlanders gegeven wierden, met stellige bewijzen te wederspreken. Ook thans doet zich eene nieuwe gelegenheid daartoe op. *De Courrier des Pays Bas* somt namelijk de beambten bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal op en vindt onder dezelven negen Hollanders en slechts een' Zuid-Nederlander. Wij weten, wat de mindere beambten betreft, op het oogenblik juist niet hoe het daarmede gesteld is, en merken alleen aan, dat deze beambten, reeds in 1814, vóór de vereeniging der beide hoofddeelen des Rijks, en vóór het in werking der herziene grondwet aangesteld zijnde, het in alle gevallen [illegible] geweest zijn, hen, zonder reden hunne posten voor anderen te doen ruimen; maar wat de hoogere posten belangt, deswegens [illegible] wij den *Courrier*, die daarvan niets schijnt of veinst te weten, [illegible] inlichten. Bij de Staten-Generaal heerscht het systema [illegible] dezelver hooge beambten beurtelings uit het Zuiden en uit het [illegible] te kiezen; zoo is de [illegible] der Tweede Kamer bij afwisseling [illegible] het eene jaar een Noord- en het andere jaar een Zuid-Nederlander [illegible] heeft de Tweede Kamer steeds aan het hoofd der drie kandidaten voor eenen [illegible] post in de rekenkamer beurteling eenen Zuid- en eenen [illegible]-Nederlander gesteld; de heer *Ch. van Hulthem*, uit Oost-[illegible], door Z. M. bij het in werking brengen der grondwet, tot [illegible] der Tweede Kamer benoemd geweest zijnde, doch eenigen tijd [illegible] bedankt hebbende, koos de vergadering zelve, krachtens de grond[illegible] (art. 95) eenen Noord-Nederlander, den baron *de Geer*, tot [illegible]; de baron *Michiels [illegible]*, uit het Zuiden, zijn [illegible] als commies-griffier gevraagd hebbende, was de beurt aan eenen Noord-Nederlander en het behaagde Z. M. dan ook den [illegible] *van Limburg Stirum* tot dien post te benoemen; de baron [illegible] graaf *de Thiënnes de Lombise* presideren sedert lang [illegible] de Eerste Kamer. Zoo [illegible] derhalve zulk eene in het oogloopende [illegible]heid tusschen het noorden en zuiden bij de hoofdposten [illegible] Generaal plaats [illegible], kan niemand dan een twiststoker [illegible] of [illegible] gewagen, zelfs zoo al hetgeen hij daarvan [illegible] Onze dagbladen in het Zuiden beginnen thans [illegible] kunnen niet verdragen, dat er eene commissie van leden uit de Tweede Kamer benoemdt wordt, om eenen minister aan de deur der vergaderzaal te ontvangen. « In Frankrijk en in [illegible] « dan de leden te verlagen, met hen tot de knechts van eenen minister, van eenen van *Tets*, van eenen *van Maanen* te maken." Dit is de wijs waarop zij zingen. Wij vinden de zaak op haar zelve vrij onverschillig, maar zien geene reden, om ook hierin Frankrijk of Engeland na te apen. *'s Lands wijs, 's lands eer* hebben wij altoos geleerd; — en of een lid der Staten-Generaal zich vernedert, met een' van 's konings ministers de [illegible] aangenomen, en sedert veertien jaren, gebruikelijke burgerlijke beleefdheid te bewijzen, deswegens laten wij gerust het oordeel aan het publiek [illegible] weten wel, dat deze bladen zich tot walgens toe vernederen, [illegible], in zulke gewigtige oogenblikken, eene zaak van loutere etiquette te bevitten.

Van den 30 sten.

Gisteren is de Tweede Kamer der Staten-Generaal op nieuw vergaderd geweest. Bij dezelve is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide eener concept-wet van toestemming in het huwelijk van H. K. H. prinses *Marianne* met prins *Albert* van Pruissen. Daar alles, wat het huis van Oranje betreft, voor ieder regtgeaard Nederlander van het hoogste belang wezen moet, laten wij deze koninklijke boodschap in haar geheel alhier volgen:

« Edel Mogende Heeren!

[illegible] geven van eene ontworpen huwelijks-verbindtenis tusschen mijne beminde dochter, de prinses *Wilhelmina Frederika Louisa Charlotta Marianne* der Nederlanden en zijne Koninklijke Hoogheid prins *Frederik Hendrik Albert*, zoon van zijne Majesteit den koning van Pruissen.

» Ik houde mij overtuigd, dat deze gewenschte verbindtenis het geluk bevorderen zal van mijne beminde [illegible] dienstbaar zijn zal aan de belangen der [illegible] hoofde dezelve de banden der familie- en vriend[illegible]lijke betrekkingen met het hof van Pruissen al meer en meer zal bevestigen, en ben daarom te rade geworden, [illegible] Edel Mogenden het bijgaand [illegible] van toestemming aan te bieden, ten einde deze [illegible], waartoe het gemeenschappelijk overleg der Staten-Generaal [illegible] wordt, haar beslag kunne bekomen."

Zoo dat dan hiermede alle de zoo *con amore*, sedert een paar maanden, door vele belgische dagbladen, verspreide geruchten, wegens het verbreken van dat gewenscht huwelijk, ten [illegible] vervallen en de hoop, die zij deswegens koesterden, [illegible] verijdeld is geworden. Mogten onze brave vertegenwoordigers, met de, den Hollander zoo eigen standvastigheid, [illegible] hunne verdere hoogstonbillijke verlangen en vorderingen, [illegible] den loop dezer gewigtige zitting, tot schande maken.

De heer *Bijleveld* heeft heden, [illegible] van de notulen der vorige zitting, protest doen [illegible] tegen het besluit der vergadering aangaande de toel[illegible] den heer *Brugmans*.

Nog is ingekomen [illegible] koninklijke boodschap, ten geleide [illegible] acht ontwerpen van [illegible], houdende veranderingen in de [illegible] van heffing der [illegible] op het personeel, de patenten [illegible], het binnen- en buitenlands gedistilleerd, het bier, den [illegible], en de [illegible].

Deze stukken zullen gedrukt en naar de afdeelingen verzonden worden, om, in verband met de begrooting [illegible], te worden overwogen.

— Het *Journal de Gand* steekt [illegible] den spot met de drijvers van het vrije ondet[illegible] rekestranten tegen het monopolie daar van. De schrijver meent, dat er tegen het monopolie der advokaten moest gerekestreerd worden, aangezien ieder

een zijne eigen zaken beter kan verrigten dan die huurlingen, die daarenboven nooit iets voor niet doen. Hij meent ook, dat de uitoefening der genees- en heel-kunde geen monopolie behoorde te wezen, en wil mede een rekest aan de Staten-Generaal daartegen onderschrijven, hetgeen reeds door eene menigte likdoorn-snijders, tandmeesters en apothekers-jongens geteekend is; want zegt hij, het is [illegible] billijk, dat men de zieken, die toch de zaak het naast betreft, de vrijheid late, om zich te laten genezen of vermoorden van wien zij willen. Nog oordeelt hij, dat het monopolie der regterlijke magt behoorde te worden afgeschaft, en dat de burgers vrij-regters of vrij-schepenen zouden behooren aan te stellen. Op die wijze, zegt hij, zou er eene mededinging plaats hebben, en daar een [illegible] om zich [illegible] vonnissen, waar het [illegible] konnen zou, moet daaruit eenen naijver tusschen deze onderscheiden regtbanken ontstaan, zoo dat de meest bezochte die zouden zijn, waar met de meeste belangeloosheid, spoed en met de minste kosten regt gesproken wierd. [illegible] het monopolie der geestelijkheid geladen; daar tegen behoorde met alle man *gepetitionneerd* te worden; want dewijl, uit discussien, vooral uit discusien in het openbaar, meestal de waarheid spruit, zoo behoorde geen predikant alleen te [illegible] en het moest een iegelijk [illegible] Zoo deden de [illegible] onder *Cromwel*, die [illegible] om hunnen wettigen vorst het hoofd voor de voeten te leggen.

Schoon het ons doel niet is, om, met dagbladen als de *Noord-Brabander*, in eene polemieke aanraking te komen (wij hebben hem zulks reeds vroeger te kennen gegeven) zoo moeten wij hem evenwel bij deze gelegenheid bedanken, ons *blad* op een *ministerieel karretje* gezet te hebben, dewijl dit eene aanbeveling aan weldenkenden is. Of wij het hier aan toe te schrijven hebben, dat er sedert eenigen tijd meerder gevraag naar komt, weten [illegible] doch de verzekering bestaat bij [illegible] brengen, terwijl veilig in de meeste [illegible] het *Metz*[illegible] meestte hier en daar uit de diepe [illegible] wegen dier laudstreek komt.

De engelsche brieven van den 26sten, zijnde de laatst aangekomene, behelzen niets meldens waardigs, dan dat de koning bij voortduring ongesteld blijft, [illegible] *Huskisson* weder in het ministerie zal komen.

'S GRAVENHAGE, — 29 October.

Z. K. H. prins *Karel*, derde zoon van den koning van Pruissen, is, in den avond van den 26sten october, [illegible] 's Gravenhage [illegible] *Albert*, zijnen in[illegible] prinsen hebben [illegible] over Dusseldorp, Kleef en [illegible] Prins *Karel* heeft zich in de eerstgenoemde plaats [illegible] tijd bij zijnen neef, prins *Frederik*, gouverneur van Dusseldorp, opgehouden, en is daardoor later te 's Hage gekomen.

— Naar men verneemt is de heer *C. J. Wenkenbach*, secretaris-generaal bij het departement van binnenlandsche zaken, tot staatsraad in buitengewone dienst benoemd; terwijl de heeren *[illegible] Nieuwenhuizen* en *J. J. Schneitter*, referendarissen bij dat departement, zijn op pensioen gesteld.

— [illegible] Woensdag en Donderdag nacht, is alhier plotseling overleden [illegible] *C. Daveluer van de Spiegel*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, en lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de provincie Holland. Z. Ed. had, woensdag morgen, de geheime [illegible] der kamer nog bijgewoond, in welke, naar men verneemt, [illegible] antwoord op Z. M. troons-aanspraak [illegible] concept van naar de Eerste Kamer gezonden, welke heden is vergaderd geweest.

— [illegible] in de *Courrier de la Meuse* en andere zuidelijke bladen [illegible] tusschen het garnisoen van Leiden en de inwoners dier stad [illegible] oneenigheden zouden hebben plaats gehad. Wij kunnen ver[illegible] daar niets van is; de beste harmonie heerscht te Leiden tusschen de burgers dier stad en het garnisoen.

[illegible] 29 October.

Den 21sten dezer is, [illegible] haven, de geboorteplaats van *Jacob Cats*, in tegenwoordigheid van het bestuur van het departement Schouwen der maatschappij tot Nut van 't Algemeen, en in het bijwezen van afgevaardigden [illegible] de eerste steen gelegd voor een gedenkteeken, [illegible] van dien beroemden vaderlandschen dichter zal opgerigt worden.

'S HERTOGENBOSCH, — 29 October.

In den morgen van den 25 dezer, is, te Loon op Zand, brand ontstaan in het huis, behoorende aan, en bewoond wordende door *H. van den Hoven*, herbergier en schoenmaker, hetwelk, met de daarin bestaan hebbende broodbakkerij, tot aan den grond is afgebrand, terwijl ook alle de goederen, welke in hetzelve aanwezig waren, eene prooi der vlammen zijn geworden. De schade, hierdoor veroorzaakt, wordt op *f* 2,730 begroot. Het huis was in eene brandwaarborg-maatschappij te Brussel ingeschreven. Verder is deze brand overgeslagen tot een daaraan gelegen en insgelijks geassureerd huis, bewoond wordende door en behoorende aan *J. Pijnenburg*, hetwelk echter, door spoedig aangebragte hulp, grootendeels is behouden gebleven, zijnde alleen een gedeelte van het rieten-dak, alsmede eene schop, achter het huis staande, door het vuur vernield. Het nadeel, hierdoor te weeg gebragt, wordt op ongeveer *f* 250 begroot.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, — 25sten October.

Volgens berigt van [illegible] moeite gehad, om de som van 500,000 dukaten ter betaling van den eersten termijn voor de russische kooplieden bij een te brengen, en zulks zou dan ook de voornaamste reden geweest zijn, dat de ratificatie van het vredesverdrag 13 dagen is verschoven.

Wanneer reeds de bijeenbrenging van deze, in vergelijking van de [illegible] geringe som reeds zwarigheden ontmoet, zoo zullen de [illegible] bezwaarlijk door de Porte kunnen worden voldaan, of [illegible] nieuwe bronnen van inkomsten op eene of andere wijze geopend worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, — 27 October.

Een gerucht, dat sedert eenige dagen alhier in omloop is geweest, dat namelijk het hof, tegen alle gebruikelijke etiquette en tegen de gewoonte van onheugchelijke tijden aan, den winter [illegible] St. Cloud zou doorbrengen, en welk gerucht reeds zeer [illegible] had, wordt heden door de *Gazette de France* stellig [illegible]

— Men [illegible] *Constitutionnel* zegt, dat de prins *Zoutzo* en de heer *Eyna*[illegible] eenige dagen te Parijs bevinden, met eene volma[illegible] gouvernement voorzien zijn, om eene geldleening onder [illegible] Rusland en Frankrijk te openen. Zij bieden, volgens dat zeggen, [illegible] gelijke zekerheid voor de betaling der intresten van de leening aan, dezelve op de tegenwoordige voortbrengselen van Griekenland overwijzende, welke reeds de noodige som daartoe te boven gaan. Het fransch gouvernement, de betaling der subsidien geschorst hebbende, zoo hebben de beide gemagtigden eenen provisionelen onderstand van eenige honderd duizend francs verzocht.

— Een romeinsch dagblad [illegible] gouverneur van [illegible] dood verwezen heeft, als overtuigd van, in den jare 1821, eene vergadering van *Carbonari* te hebben georganiseerd en gepresideerd. Veertien andere lieden zijn, uit hoofde van dezelfde misdaad, tot min of meer lange gevangenis verwezen. De Heil. vader heeft de straf van *Picilli* tot eene levenslange gevangenis verzacht.

— De toebereidselen tot de expeditie naar Algiers gaan te Toulon druk voort. Het schijnt, dat het ontwerp is, om, door middel van bommen en congrevische vuurpijlen, de stad in den [illegible] te schieten; daar wordt aan het vervaardigen van laatstgemelde [illegible] gearbeid, zoo ook aan het gereed maken der bombar[illegible] galjoten, welke zullen er [illegible] voltooid zijn, [illegible] mortieren aan boord hebbende.

[illegible] inwoner [illegible] stad, op het punt zijnde van zich op reis te begeven [illegible] van 60,000 francs aan bankbilletten in eenen ko[illegible] en dezen zorgvuldig gesloten had, maar in de [illegible] bespeurd, dat hij er tevens eene rat in opgesloten [illegible] gekeerd zijnde, vond hij slechts opgeknabbelde [illegible] de doode rat, zoo dat hij naauwelijks zoo veel [illegible] om de waarde van 3000 francs te bewijzen, die [illegible] de bank van Frankrijk dan ook uitbetaald zijn [illegible]

LETTERKUNDIGE BERIGTEN.

Het leven van PAUL JONES, *uit oorspronkelijke stukken opgemaakt, in het bezit van* JOHN HENRIJ SHERBURNE, *uit het engelsch. Te Groningen bij* W. VAN BOEKEREN 1829. *à f* 2:80.

Al wederom eene vertaling! was, en is nog dikwerf, de aanvang van menige duchtige oorlogs-verklaring aan de uitgevers van vertaalde werken. Veeltijds las ik niet verder, wanneer ik verder

Yntema zoo mag beginnen, dewijl ik vooraf verzekerd was, hoedanig de Recensent zou eindigen.

Dit maal heeft echter deze aanvang niets verschrikkelijks in zich, daar, zonder de vertaling, het letterlievend nederlandsch publiek de levensgeschiedenis van eenen man, die in de vrijheids-oorlog van Amerika zulk eene merkwaardige rol gespeeld heeft, in zijne [illegible] zou missen.

PAUL JONES, de stichter der amerikaansche marine, was, bij velen, alleen als eenen beruchten zeeschuimer bekend. In hoeverre men hem hierin verkeerd beoordeelt, heeft ons deze aangekondigde levensgeschiedenis.

Deze, naar eer en roem strevende, zeeman had aan de marine der Vereenigde Staten van Noord-Amerika te veel diensten bewezen, dan dat zijn aangenomen vaderland den naam van *zeeroover* op zijne nagedachtenis kon laten rusten. De heer SHERBURNE ontving dien ten gevolge eenige echte stukken, PAUL JONES betreffende, van het departement van staat, uit welke papieren het oorspronkelijk werk werd samengesteld. Zeer schielijk was hetzelve in het hoogduitsch vertaald, en ziet nu ook in het nederduitsch het licht.

De met tegenspoeden worstelende [illegible] toonde altijd, in de moeijelijkste en gevaarlijkste [illegible]heden, waarin hij zoo dikwerf verkeerde, [illegible]heid, koelbloedigheid en beproefde dapperheid te [illegible] welker wedergaa niet in de geschiedenis van [illegible] vinden is.

Zijne briefwisseling met eenige leden van het congres, als ook met FRANKLIN, LA FAYETTE en anderen, kenschetst den ervaren zeeman en reeds beproefden staatsman. »Na de *eerzucht*, die »bij hem onbegrensd was, was de heerschende drift van JONES »liefde.” Alle zijne groote krijgsbedrijven, [illegible] de leden van het engelsch kabinet [illegible] verstijven, benevens zijne liefdegeschiedenissen [illegible] men in dit boek vermeld. PAUL JONES [illegible] zich zelven als wereldburger, het geen men uit [illegible] uittreksel van een' zijner brieven aan de gravin [illegible] kunnen bespeuren (blads. 37).

»Hoewel ik nu in dezen edelen strijd voor de regten der »menschheid mijn zwaard heb getrokken, ben ik echter niet als »geboren Amerikaan in de wapenen, noch ook om mij rijkdom»men te verwerven. Mijn fortuin is [illegible] »Ik vrouw noch kinderen heb, en [illegible] in de »wereld ben geweest, om te [illegible] rijkdommen ons niet »gelukkig kunnen [illegible] mij zelven eenen wereld»burger, die zich [illegible] niet stoort aan het geringe ver»schil, dat eene andere lucht- of landstreek tusschen de men»schen maakt. Dit toch vermindert de natuurlijke goedwilligheid »des harten en beperkt de algemeene menschlievendheid.”

Het doel, waar naar PAUL streefde, wordt, op bladzijde 71, in een helder daglicht gesteld, dewijl wij aldaar lezen: „Ondertusschen hoopte JONES in stilte, dat hij, vóór zijne terugkeering, nog eenige groote [illegible] de goede zaak zou mogen verrigten.” Het vermeesteren eener [illegible] hoonwaardij-vloot was [illegible] in welke de verbeelding [illegible]kaanschen kapiteins vlamde. Dat Frankrijk hem bewonderen, [illegible] hem toejuichen, Engeland hem vreezen mogt, [illegible] voorwerpen, waarop deze man, [illegible] wij langen tijds [illegible] een' gelukkigen zeeroover hebben gehouden, het liefst [illegible] begeerte is,” zegt [illegible] om met een' eervollen [illegible] naam in de bla[illegible] geschiedenis te prijken.”

[illegible] Engeland de onafhankelijkheid van Amerika [illegible] had, trad [illegible] in russische dienst, en behaalde nieuwe [illegible] in den [illegible] tegen de Turken, tot dat hij eindelijk, in 1792, te Parijs over[illegible]

Dit werk [illegible] vele merkwaardige zaken, en is zelfs voor de geschiedenis [illegible] vaderland niet onbelangrijk. De wensch des vertalers »[illegible] nuttig werk verrigt te hebben” zal dus zijn doel bereiken, [illegible]ling had evenwel [illegible] kunnen zijn, en de [illegible] meer zorg nagezien [illegible] hier en daar [illegible]storende gebreken, zoo als op bladzijde 75, de bovenste regel [illegible] »Verscheidene van dezelve [illegible] onbruikbaar, doch »(*zo*) allen oud.”

Bladzijde 87 leest men: »De [illegible] zal buitengewoon stijgen, aangedien (*naardien*) [illegible] schepen, verteld [illegible]

Op bladzijde 89, van Texel sprekende: [illegible] »Holland” [illegible] ook leest, op bladzijde 102, [illegible] schrijven; » [illegible] ik als een officier van Amerika [illegible] »[illegible] te zien.”

Op bladzijde 119, aan den hertog *de la Vauguyon* schrijvende, drukt hij zich aldus uit: »Zoo wil ik mij op uwe Excel»lentie, als zijnde een man van rondborstigheid en redelijkheid, »beroepen.”

Deze en meer woordelijke vertalingen geven aan het geheel eene zekere stijfheid, die de vertaler had kunnen vermijden. Niettegenstaande deze gebreken, durven wij dat werkje aan het letterlievend publiek gerust aanbevelen.

Ook zullen de lezers van COTTERS werken den raadselachtigen *Loots* hieruit volkomen leeren kennen.

X.

Een woord tot allen, die het wel meenen, over artikel 161 *der grondwet; te 's Gravenhage bij* G. VERVLOET. . . . . à ƒ 0,50

Onder alle de *Coups d' oeil*, de *Essais sur le monopole*, de *Pensées*, en andere schoonklinkende titels van *vlugschriftjes*, die thans bij dozijnen op de schrijftafel van elken boekbeschouwer verstrooid liggen, heeft de onpartijdige lezer veel moeite, zijn oordeel te vestigen, omtrent *schijnbare* overeenkomsten, tegenstrijdigheden, ware of valsche aanhalingen, enz.: vele derzelven hebben te weinig of in het geheel geene verdiensten, om er melding van te maken; anderen daarentegen verdienen, ten minste in het tijdstip, waarin wij thans leven, de opmerkzaamheid der welden[illegible] kenden. Onder deze laatste soort willen wij de aangekondigde *losse denkbeelden*, zoo als de schrijver van deze *brochure* dezelven noemt, rangschikken. De schrijver behandelt artikel 161 der grondwet, over het *persoonlijke vrije regt* van petitie; hij toont daarbij de voordeelen aan, welke dat *regt*, individueel genomen, heeft; doch zoekt het *gevaarlijke* van *het petitionneren in massa* te [illegible]

Ware dit *woord* een jaar vroeger [illegible] licht verschenen, dan hadden mogelijk de gevolgen beter aan de bedoelingen van den schrijver beantwoord; evenwel komen, naar ons [illegible] *welmeenende en hartgrondig geuite wenschen* nooit te laat.

X......

Aan de Redactie der Bredasche Courant.

's GRAVENHAGE, den 27sten October.

Mijne Heeren!

Onlangs, per diligence [illegible] van Brussel herwaarts reizende, kwamen wij ver over [illegible] morgen in uwe stad aan, alwaar wij ten half vier hadden moeten zijn. Men is gewoon aldaar van rijtuig te verwisselen, waarom, is mij onbekend, zoo dat de lading der diligence, ik had haast gezegd *van den Vragtwagen*, te Breda moest overgeladen worden. Dit overladen nu, mijne heeren, heeft [illegible] uren geduurd, zoo dat de klok reeds lang [illegible] eer wij de poort uwer stad uitreden. [illegible] beladen rijtuig, dat het waggelen en [illegible] het omslaan aankondigde, terwijl het [illegible] doorbuigen der ijzeren [illegible] boven het hoofd [illegible], hen met eene aanstaande [illegible] dreigde. [illegible] conducteur beval dan ook, [illegible] te rijden. Dit had bovendien, door de [illegible] paarden, welke eenige malen reeds [illegible] voortgeloopen hadden, hoogstnoodzakelijk gemaakt [illegible] en goed, in plaats van ten 1/2, of uiterlijk [illegible] (den [illegible] in 's Gravenhage aan [illegible] wij aldaar ten [illegible] ure in den [illegible] aangevoerd, zoo dat ik maar [illegible] zeggen, in de diligence, van Breda naar 's Gravenhage [illegible] als [illegible] opko[illegible] men en ondergaan. Men zeide mij, dat er [illegible] eene soort van weeg-schalen of weeg-bruggen [illegible] van wege de regering ingerigt zijn, om, ten einde [illegible] der rijtuigen af te wenden, de rijtuigen te wegen [illegible] zwaar bevonden zijnde, te doen uitpakken. [illegible] van de regering is zeker zeer prijselijk, maar [illegible] menige andere instelling, slecht nagekomen; [illegible] ik, noch mijne reisgezellen hebben dergelijk een [illegible] bezigen, [illegible] wij zouden [illegible] te ligt bevonden [illegible]

UEd. Dw. Dienaar,

DIRK ZWA[illegible]T.

MARKT-PRIJZEN [illegible] BREDA,

van den 30 October [illegible] G. G.

Het [illegible]	ƒ 11,50
[illegible]	- 5,07

Te BREDA, bij BROESE en Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.

» » Boekweit.	-	3,90
Fijn Tarwen Meel of Bloem Ned. pond.	-	0,40
Grof » » » idem.	-	0,20
Boter » » » idem.	-	0,60
1 Ned. pond Fijn Tarwe Brood.	-	0,20
De 1 » » Grof. idem.	-	0,20
De 1 » » Boekweit.	-	0,15
De 5 » » Roggen Brood.	-	0,38
Zand Aardappelen (Vat of Mudde).	-	2,50
Het 1000 Eiken Telhout.	-	3,00
» » Dool Hout.	-	1,90
De [illegible]	-	3,50
[illegible]	-	3,30
De 100 Mutsaard	-	3,20

Advertentiën.

[illegible] VAN CREDITEUREN.

Alle degenen welke iets te vorderen hebben, of verschuldigt zijn aan den, onder benificie van Inventaris, aanvaarden Boedel van wijlen de weduwe ANTONIE OOMEN, in leven Burgemeester te *'s Prinsenhage*, worden verzocht hiervan opgave en betaling [illegible] eerstkomende veertien dagen, [illegible] van Mr. KLEIJN, Procureur [illegible] te *Breda*, in de Katerstraat no. 66.

Alle degenen, welke iets verschuldigt zijn aan of te vorderen hebben van WILLEM BOSMANS, banket- en suikerbakker wonende te *Breda*, in de Ridderstraat; worden verzocht daarvan voor den 15 November aanstaande opgave of betaling te doen, in handen en ten kantore van den Procureur Mr. KLEIJN te *Breda*, in de Katerstraat no. 66.

C. H. [illegible]DRECHT,

bericht [illegible] geëerd publiek, dat hij thans met zijn [illegible] Kraam met BEDDEN en DEKENS op de *Bredasche Kermis* geplaatst is, op no. 7, tegenover de Veemarktstraat.

Verkoopt alles tot zeer civiele prijzen.

BELANGRIJK BERIGT.

Bij P. MONINX, Muzykhandelaar te *Breda*, zijn thans [illegible] te bekomen uitmuntende fraaije [illegible] S, groot 6 Octaven, [illegible] de engelsche manier vervaardigt in gepolitoerde [illegible] KASTEN, mitsgaders beste KLAVIERHARPEN, [illegible]DIUMS en ÆOLODICONS. Berigt en prijscourant derzelve Gratis verkrijgbaar. Brieven franco.

H. ROEBOL,

BLOEMKWEEKER te OOSTERHOUT, [illegible] bij deze het geëerde publiek, dat bij hem te bekomen [illegible] schoone VRUCHTBOOMEN in bijzondere [illegible] vlamende HEESTERS en BLOEMGEWASSEN, [illegible] ASALIAS en RODODENDRUMS-PLANTEN.

[illegible] groote party extra mooi [illegible] ZUEN en [illegible] BOETEN ELST, alsmede van de schoonste soort, [illegible] groeijende EIJKE en LINDE HEES-T[illegible] van 15 tot 20 voet, allen tot [illegible] civiele prijs te [illegible] adres onder letter W. met gefrankeerde brieven aan [illegible] Mr. broodbakker op de Groote Markt, te *Breda*.

TOO[illegible] BERIGT.

** De ondergeteekende [illegible] eer het kunstminnend publiek te berigten, dat hij [illegible] abonnement heeft geopend voor nog acht der [illegible] OPERA'S, welke hij in de maand November [illegible] alhier wenscht te geven.

Het mogt den ondergeteekende, door [illegible] stukken van eenige zijner sujetten, niet gelukken zijn Gezelschap binnen *Breda* voltallig te zien, waardoor hij dan ook verhinderd werd, die representatiën te geven, welke hij zich had voorgesteld. Mogt hij nu, door eene ruime inteekening, waarvan de lijst bij de uitgevers dezer voorhanden is, aangemoedigd worden, zal hij niets onbeproefd laten, de genotene gunst zich verder waardig te maken.

J. C. SCHULTZE.

*** Bij den Boekdrukker en Boekhandelaar T. J. WIJNHOVEN HENDRIKSEN, te Rotterdam wordt uitgegeven:

I. Praktisch onderrigt nopens het dierlijk Magnetismus, door *J. P. F. Deleuze*, uit het fransch vertaald, met eene voorrede van *B. J. Meyer*, Magnetiseur te Rotterdam; prijs f 1-50. — Voorts alle de werken van *J. B. Meyer* over dat onderwerp [illegible]

II. Onderrigting voor hen, welke hunne gezondheid wenschen te herkrijgen door het Magnetismus, door *P. T. van Wageningen*, Operateur, Heel-en Vroedmeester te Rotterdam à 30 cents.

III. Onbedriegelijke Kenmerken, voor den eenvoudigen Burger omtrent weduwen Fondsen, zijnde eene onmisbare handleiding om te kunnen weten of men zijn geld wezenlijk nuttig voor zijne dierbare betrekkingen besteed. à 60 cents.

IV. *J. B. Jansenius*, de [illegible] van de Theo à 25 cents.

V. Keur van Geestige Anekdoten. à 30 cents.

VI. Beelden-gallerij met gekl. plaatjes, à 30 cents, hiervan zijn vijftien differente soorten.

VII. *Bartjens*, Rekenboek volgens de nieuwe berekening à 30 cts.

Alle deze en meer andere werken, waarvan binnen weinig [illegible] eene lijst *Gratis* te bekomen zal zijn, zijn [illegible] BROESE & Comp. *te Breda*.

*** Bij BROE[illegible] *Breda*, is ter perse, om tegen het begin van [illegible] te verschijnen: 'OPMERKINGEN BETREF[illegible] JACOTOT, HET ALOMVATTEND ONDERWIJS [illegible] NORMAAL-SCHOOL, door Mr. *J. C. VAN RIJNEVELD*, [illegible] lnit. bij het korps rijdende artillerie.

I. Korte Geschiedenis van de alles omvattende leerwijze en derzelver uitvinder, benevens de beoordeeling van de voornaamste werken, die over dit onderwijs zijn in het licht verschenen, inhoudende:

II. Over den aard en strekking van deze leerwijze.

III. [illegible]

IV. Opmerkingen betreffende deze leerwijze.

Van deze *Brochure* zal, om aan het verlangen van den schrijver te voldoen, slechts een klein aantal exemplaren gedrukt worden.

Bij bovengemelden is tevens te bekomen: Redevoeringen en Letterkundige stukken, door J. J. F[illegible] TIER, kandidaat in de Wijsbegeerte en Letteren, [illegible] heen Rector der latijnsche scholen te *Turnhout*, [illegible] Conrector der latijnsche school te [illegible] f 1-00.

Dit werk bevat onder andere [illegible] des schrijvers gedane Oratie [illegible] van zijne leeraars [illegible] te *Breda*, op den 9 september 1829, waar bij tevens de nederduitsche vertaling is gevoegd.

VERKOOPING VAN BOEK[illegible]

In de maand November aanstaande zal door BRO[illegible] COMP., te *Breda*, ten overstaan van een bevoegd [illegible] gehouden worden, eene Verkooping van eene [illegible] verzameling LATIJNSCHE, FRANSCHE, [illegible] en NEDERDUITSCHE BOEKEN, [illegible] vele belangrijke werken voorkomen.

De *Catalogus* is binnen weinige dagen bij gemelde verkoopers verkrijgbaar; bij wien tevens voorhanden zijn: eene uitmuntende collectie Steendrukplaten, [illegible] aangekomene Fransche en Hoogduitsche Boekwerken [illegible] prijzen zoo als dezelven in Duitschland en Frankrijk verkrijgbaar zijn.

Te BREDA, bij BROESE en Comp. Boekdrukkers en Boekverkoopers.